

ประจำปี
2568

กิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) การขับเคลื่อนเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA สำหรับ สถานศึกษา

รูปแบบเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อเตรียมความพร้อม
รับการประเมิน Pisa 2025

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) การขับเคลื่อนเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA สำหรับ สถานศึกษา เรื่อง รูปแบบเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน Pisa 2025 เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาได้ดำเนินการวางแผนอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านนโยบาย การพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางของ PISA ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

โรงเรียนศรีวินิตวิทยาคม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการพิจารณาฯ เล่มนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่คณะกรรมการคัดเลือกและผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนที่ให้ความร่วมมือทำให้แบบรายงานเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมาย

นางสาวนิภาภัทร ปรากฏผล

20 มิถุนายน 2568

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ชื่อผลงาน	1
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
3. วัตถุประสงค์	2
4. เป้าหมาย	2
5. กลุ่มเป้าหมาย	3
6. รูปแบบการดำเนินการ/วิธีการดำเนินการ/นวัตกรรม	3
7. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม/ปฏิทินการปฏิบัติการ	4
8. ผลการดำเนินการ ที่เกิดกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา	8
9. ปัจจัยความสำเร็จ	9
10. บทเรียนที่ได้รับ	9
11. รายการอ้างอิง	9
ภาคผนวก	

กิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice)

การขับเคลื่อนเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA สำหรับ สถานศึกษา

1. ชื่อผลงาน รูปแบบเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน Pisa 2025
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนถือเป็นกลไกสำคัญในการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับประเทศ หนึ่งในเครื่องมือที่ใช้กันอย่างแพร่หลายคือประเมินผลทางการศึกษาระดับนานาชาติอย่าง PISA (Programme for International Student Assessment) ได้กลายเป็นดัชนีชี้วัดศักยภาพด้านการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในปี 2025 ที่รูปแบบการประเมินมีความซับซ้อน และเน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มากขึ้น ประกอบด้วย ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง ซึ่งแตกต่างจากการทดสอบแบบท่องจำหรือเฉพาะด้านวิชาการ (OECD, 2019)

จากผลการประเมินที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์เชิงซับซ้อน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนส่วนหนึ่งมาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ยังเน้นเนื้อหา มากกว่าทักษะ การขาดโอกาสในการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ และการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการคิดระดับสูง เพื่อยกระดับสมรรถนะของนักเรียนไทยในการเตรียมพร้อมรับการประเมิน PISA 2025 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ขับเคลื่อนแนวทางใหม่ในการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ “ชุดพัฒนาความฉลาดรู้” ซึ่งจัดทำขึ้นร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และศูนย์ PISA แห่งชาติ ชุดนี้ประกอบด้วยเนื้อหา กรอบแนวคิด กิจกรรม แบบฝึกฝน และแนวข้อสอบที่สอดคล้องกับรูปแบบการประเมินของ PISA ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567)

แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven Instruction) ร่วมกับแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจทางการศึกษา (Empowerment) และการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ถูกเสนอให้เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาหนี้ โดยเน้น การขับเคลื่อนโดยใช้ชุดฉลาดรู้ การสร้างระบบที่เปิดโอกาสให้ครูสามารถวิเคราะห์ผลการทดสอบ เช่น PISA เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตร

กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลที่ตอบโจทย์ศักยภาพของผู้เรียน (DuFour et al., 2010; Short & Greer, 1997)

ทางโรงเรียนศรีวินิตวิทยาคม เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาข้างต้น จึงออกแบบ กิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) เรื่อง รูปแบบเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน Pisa 2025 ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะนวัตกรรมที่มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลจากการวัดผล เข้ากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งเสริมสร้างบทบาทของครูในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียน

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยใช้ชุดพัฒนาความฉลาดรู้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 3.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การอ่านจับใจความ และการแก้ปัญหาเชิงบูรณาการ ตามแนวทางการประเมินของ PISA
- 3.3 เพื่อสร้างระบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน ผ่านกระบวนการเสริมพลังอำนาจครูและการพัฒนาเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4. เป้าหมาย

4.1 เชิงปริมาณ

- 4.1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ทุกคน ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ และสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดพัฒนาความฉลาดรู้
- 4.1.2 นักเรียนระดับชั้นม.4 จำนวน 21 คน เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางPISA โดยใช้ชุดพัฒนาความฉลาดรู้
- 4.1.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง ต่อเทอม

4.2 เชิงคุณภาพ

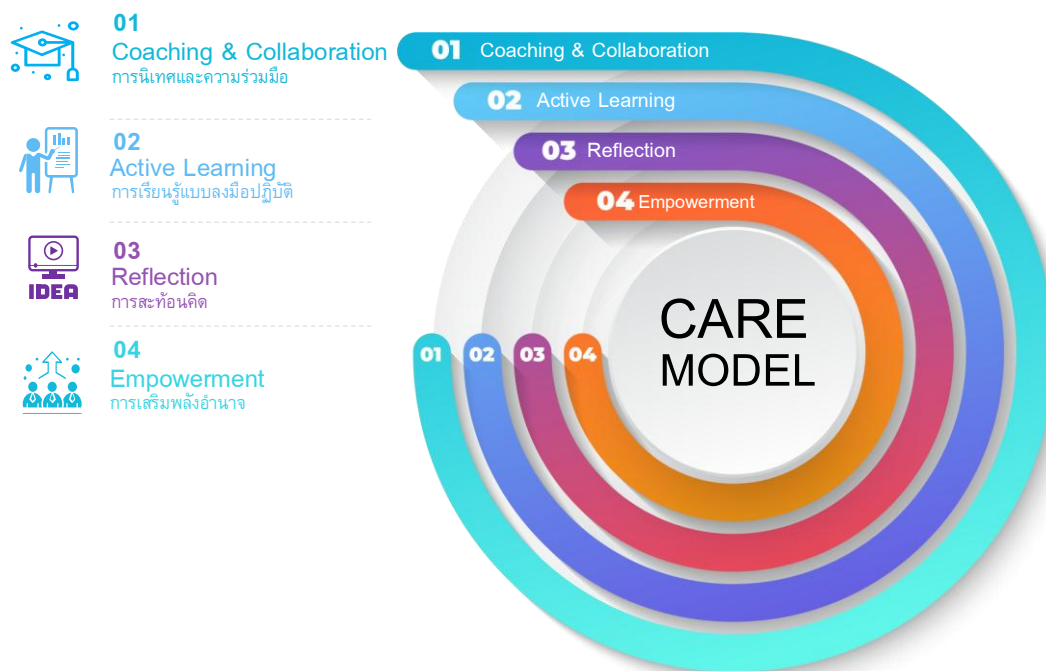
- 4.2.1 ครูมีความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ตามแนวทางการประเมิน PISA
- 4.2.2 นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการคิดขั้นสูง เช่น การอ่านจับใจความ การวิเคราะห์ข้อมูล และการให้เหตุผลเชิงตรรกะ จากผลการประเมินก่อนและหลังเรียน
- 4.2.3 โรงเรียนมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นต้นแบบในการเตรียมความพร้อมสู่การประเมิน PISA และสามารถถอดบทเรียนเพื่อขยายผลสู่ครูในกลุ่มสาระอื่นหรือโรงเรียนเครือข่าย

5. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

6. รูปแบบการดำเนินการ/วิธีการดำเนินการ/นวัตกรรม

รูปแบบเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน Pisa 2025

รูปภาพ รูปแบบเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน Pisa 2025

“CARE” Model (Coaching & Collaboration - Active Learning – Reflection - Empowerment) ภายใต้กระบวนการ PDCA

C : Coaching & Collaboration (การนิเทศและความร่วมมือ)

- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูเกี่ยวกับชุดพัฒนาความฉลาดรู้
- ส่งเสริมการทำงานร่วมกันผ่านวง PLC
- นิเทศแบบเสริมพลัง (Empowerment Supervision) เพื่อสนับสนุนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้

A : Active Learning (การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ)

- ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ชุดฉลาดรู้เป็นฐาน
- จัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น PBL, การตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์, การใช้ข้อมูลจริง

R : Reflection (การสะท้อนคิด)

- นักเรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม เช่น การเขียน Reflection, Exit Ticket
- ครูประเมินผลกิจกรรมร่วมกับนักเรียน และพัฒนาแผนการสอนจากผลลัพธ์
- ใช้ผลการประเมินจำลองแบบ PISA เป็นฐานข้อมูลเพื่อสะท้อนพัฒนาการ

E : Empowerment (การเสริมพลังอำนาจ)

- ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทออกแบบ พัฒนา และทดลองใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง
- สร้างเวทีให้ครูแบ่งปันนวัตกรรมการเรียนรู้แก่เพื่อนครู
- พัฒนาศักยภาพครูให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียน

7. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม/ปฏิทินการปฏิบัติการ**P (Plan) - วางแผนการดำเนินกิจกรรม PISA**

1. คัดเลือกครูในกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์)
2. ทำความเข้าใจ PISA อย่างลึกซึ้ง
 - o ศึกษาและวิเคราะห์กรอบแนวคิดของ PISA ในแต่ละด้าน (การอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์) และความฉลาดรู้ด้านอื่น ๆ (เช่น ความฉลาดรู้ทางการเงิน, การแก้ปัญหา ร่วมกัน) ที่ PISA อาจประเมิน
 - o ทำความเข้าใจระดับความสามารถ (Proficiency Levels) ของ PISA เพื่อกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน
 - o ศึกษาลักษณะข้อสอบ PISA (รูปแบบ, บริบท, ความซับซ้อน, การให้เหตุผล) และแนวทางการเฉลย
 - o ศึกษาผลการประเมิน PISA ที่ผ่านมาของประเทศและของโรงเรียน (ถ้ามี) เพื่อระบุจุดแข็ง และจุดอ่อน
3. จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน
4. วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและบริบทโรงเรียน
 - o ประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
 - o ระบุจุดอ่อน/ช่องว่างของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ PISA (จากการสอบภายใน, ผลการเรียน, การสังเกต)
 - o วิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ (ครูผู้สอน, สื่อการเรียนรู้, งบประมาณ, แหล่งเรียนรู้ภายนอก)
5. ตั้งเป้าหมาย PISA ที่ชัดเจน
 - o เฉพาะเจาะจง "นักเรียน 70% สามารถทำข้อสอบ PISA ด้านคณิตศาสตร์ระดับ 2 ขึ้นไป"
 - o Measurable (วัดผลได้) กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน เช่น คะแนน PISA, จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์, ผลการสอบจำลอง
6. ออกแบบและวางแผนกิจกรรม/การจัดการเรียนรู้:
 - o พัฒนาหลักสูตร/กิจกรรมเสริม: บูรณาการแนวคิด PISA เข้ากับการจัดการเรียนรู้ในวิชาหลัก (ภาษาไทย, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์) และวิชาอื่น ๆ

- กำหนดวิธีการสอน: เน้นการเรียนรู้แบบ Active Learning, Problem-Based Learning, Project-Based Learning, การอ่านเชิงวิเคราะห์, การคิดวิเคราะห์, การให้เหตุผล, การแก้ปัญหา
- เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้: จัดหาสื่อที่หลากหลาย (บทความ, กราฟ, แผนภูมิ, ข่าวสาร, สถานการณ์จำลอง) ที่สอดคล้องกับบริบทของ PISA
- วางแผนการวัดและประเมินผล: กำหนดแนวทางการสอบจำลอง PISA, การประเมินระหว่างเรียนที่เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้
- กำหนดบทบาทและผู้รับผิดชอบ: มอบหมายหน้าที่ให้ครูแต่ละท่าน, ทีมงาน PISA ของโรงเรียน

D (Do) - ลงมือดำเนินกิจกรรม PISA ตามแผน

1. จัดการเรียนรู้ตามแนว PISA:
 - ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยเน้นการพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ตามแผนที่วางไว้
 - ใช้สถานการณ์จริง หรือปัญหาที่ซับซ้อน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา
 - ส่งเสริมการอ่านอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง (Critical Reading)
 - ฝึกให้นักเรียนอธิบายเหตุผลและกระบวนการคิด
 - บูรณาการ PISA ในทุกกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง
2. จัดกิจกรรมเสริมและฝึกปฏิบัติ:
 - จัดชุดแบบฝึกหัด หรือข้อสอบ PISA จำลองให้นักเรียนได้ทำอย่างสม่ำเสมอ
 - จัดติวเข้ม
3. ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่นักเรียน:
 - ตรวจงาน/ข้อสอบ และให้คำแนะนำที่ชัดเจนว่านักเรียนต้องปรับปรุงส่วนใด
 - ชี้แจงแนวคิดและวิธีการคิดที่ถูกต้องตามแนว PISA
4. บันทึกข้อมูลและสังเกตการณ์:
 - บันทึกข้อมูลการเข้าเรียน, ผลการทำแบบฝึกหัด, ผลการสอบจำลอง
 - สังเกตการณ์พฤติกรรมการเรียนรู้และการแก้ปัญหาของนักเรียน

C (Check) - ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินกิจกรรม PISA

1. รวบรวมข้อมูลและผลการปฏิบัติ:
 - เก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการสอบจำลอง PISA, ผลการประเมินระหว่างเรียน, ผลงานนักเรียน
 - รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์พฤติกรรม และการมีส่วนร่วมของนักเรียน
2. วิเคราะห์และประเมินผล:
 - เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับเป้าหมาย PISA ที่ตั้งไว้ในขั้นตอน Plan

- วิเคราะห์ว่านักเรียนบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ในแต่ละด้าน (อ่าน, คณิต, วิทย์) และระดับความสามารถใด
- วิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรม/วิธีการสอนที่ใช้: อะไรที่ได้ผลดี? อะไรที่ยังไม่ดีพอ?
- ระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนและของกระบวนการเตรียมความพร้อม
- หาสาเหตุของความสำเร็จหรือความล้มเหลว (เช่น นักเรียนยังขาดทักษะการตีความข้อมูล, ครูยังไม่คุ้นเคยกับการออกแบบข้อสอบ PISA)

3. จัดทำรายงานผลการประเมิน:

- นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น กราฟ, แผนภูมิ
- สรุปผลการประเมินและข้อค้นพบที่สำคัญ

A (Act) - ปรับปรุงและดำเนินการเพื่อความต่อเนื่อง

ขั้นตอนนี้คือการนำผลการตรวจสอบมาใช้ในการตัดสินใจ เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือสร้างมาตรฐานใหม่

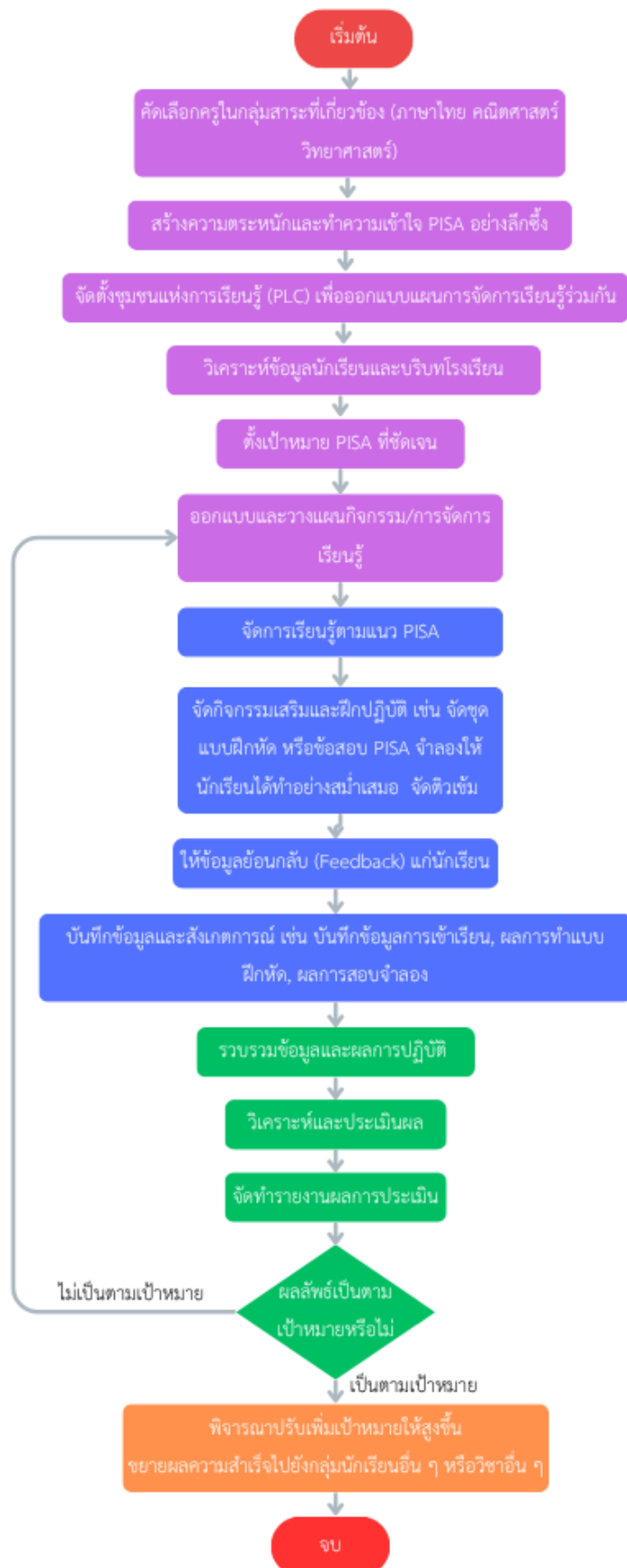
1. ปรับปรุงแผนและวิธีการ:

- หากผลลัพธ์ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย:
 - ปรับปรุงแผนการสอน, กิจกรรม, สื่อการเรียนรู้
 - หาวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาทักษะที่ยังเป็นจุดอ่อนของนักเรียน
 - จัดอบรมครูเพิ่มเติมในด้านที่ยังขาดความเข้าใจ
- หากผลลัพธ์บรรลุเป้าหมาย:
 - พิจารณาปรับเพิ่มเป้าหมายให้สูงขึ้น
 - ขยายผลความสำเร็จไปยังกลุ่มนักเรียนอื่น ๆ หรือวิชาอื่น ๆ

2. สร้างมาตรฐานและคู่มือ:

- จัดทำคู่มือหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดการเรียนรู้ตามแนว PISA ที่ประสบความสำเร็จ
- เผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ให้แก่ครูท่านอื่น ๆ ในโรงเรียน

รูปภาพกระบวนการดำเนินงานด้วย CARE Model ภายใต้กระบวนการ PDCA

ปฏิทินการปฏิบัติการ

เดือน	กิจกรรม
มิถุนายน 2567	- ประชุมคณะทำงาน เตรียมแนวทางการดำเนินโครงการ - สสำรวจความพร้อมครูและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
กรกฎาคม 2567	- อบรมเชิงปฏิบัติการครูเรื่อง PISA และการใช้ชุดฉลาดรู้ - เริ่มจัดตั้ง PLC ออกแบบหน่วยการเรียนรู้
สิงหาคม – กันยายน 2567	- ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนตามชุดฉลาดรู้ - ประเมินผลนักเรียนในชั้นเรียน (Pre-test / PISA Simulation)
ตุลาคม 2567	- ครูและนักเรียนร่วมสะท้อนผลในรูปแบบ Reflection - ครูปรับแผนการสอนและแนวประเมินตามผลการสังเคราะห์
พฤศจิกายน 2567	- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวง PLC - ครูจัดทำรายงาน/สื่อ/นวัตกรรมประกอบ
ธันวาคม 2567	- สรุปผลการดำเนินกิจกรรม ถอดบทเรียน (Best Practice) - ขยายผลสู่กลุ่มสาระอื่นหรือโรงเรียนเครือข่าย

7. ผลการดำเนินการ ที่เกิดกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา

ระดับ	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
ผู้เรียน	- นักเรียน ม.4 จำนวน 21 คน เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวทาง PISA โดยใช้ชุดพัฒนาความฉลาดรู้ครบทุกกิจกรรม - คะแนนประเมินก่อน-หลังเรียนดีขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25 ในด้านการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์	- นักเรียนสามารถสรุปใจความจากบทความ/สถานการณ์ได้อย่างถูกต้องมากขึ้น - มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก กล้าตั้งคำถามและให้เหตุผลประกอบคำตอบได้ชัดเจน - นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง เช่น การแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน
ครูผู้สอน	- ครู 100% ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฉลาดรู้อย่างน้อยคนละ 2 หน่วยการเรียนรู้	- ครูสามารถวิเคราะห์ข้อสอบแนว PISA และออกแบบกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนได้ด้วยตนเอง - ครูมีความมั่นใจในการใช้เครื่องมือและแบบประเมินที่สอดคล้องกับแนวทาง PISA - มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลแบบคิดวิเคราะห์ และถอดบทเรียนร่วมกันเป็นรูปธรรม

ระดับ	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
สถานศึกษา	- จัดประชุม PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างน้อย 4 ครั้งต่อเทอม	- โรงเรียนมีแนวทางการพัฒนาเป็นระบบที่ใช้ข้อมูลเป็นฐานในการปรับปรุงการเรียนการสอน - เป็นต้นแบบของโรงเรียนระดับมัธยมในการใช้ “ชุดฉลาดรู้” ขยายผลสู่กลุ่มสาระอื่น - ได้รับการยอมรับจากเขตพื้นที่และชุมชนในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

8. ปัจจัยความสำเร็จ

9.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

ผู้บริหารที่เข้าใจเป้าหมายของ PISA จะสามารถกำหนดนโยบายและทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ครูมีเวลา ทรัพยากร และกำลังใจในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางของ PISA พร้อมทั้งมีบทบาทในการนิเทศ ติดตาม และสะท้อนผลร่วมกับครูอย่างสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

9.2 ความร่วมมือของครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการสอนอย่างมีระบบ สะท้อนผลจากการปฏิบัติงานจริงในห้องเรียนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ครูมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลง และกล้าทดลองใช้เครื่องมือชุดฉลาดรู้เพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

9.3 การใช้สื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสม

ชุดพัฒนาความฉลาดรู้ของ สพฐ. มีความสอดคล้องกับแนวทางของ PISA และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ครูสามารถปรับใช้แบบฝึก กิจกรรม และแนวข้อสอบให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

9.4 การสะท้อนคิดและใช้ข้อมูลเป็นฐาน

ครูนำผลจากการประเมิน Pre-Post test และกิจกรรมในชุดฉลาดรู้มาใช้วิเคราะห์และวางแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีการติดตามผลด้วยข้อมูลจริงจากห้องเรียนเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าอย่างชัดเจน การสะท้อนคิดร่วมกันในวง PLC ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมและการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

9.5 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นักเรียนมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและเข้าใจเป้าหมายของ PISA จึงช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ทั้งนี้ ชุมชนและเครือข่ายโรงเรียนมีบทบาทในการเผยแพร่และขยายผลนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

9. บทเรียนที่ได้รับ

10.1 การประเมินผลแบบ PISA เน้นทักษะศตวรรษที่ 21 และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมิน PISA ต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนจากการท่องจำสู่การส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้ความรู้ในบริบทจริง

10.2 การใช้ชุดพัฒนาความฉลาดรู้ (ชุดฉลาดรู้) เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมสมรรถนะของนักเรียนชุดฉลาดรู้ช่วยให้ครูออกแบบกิจกรรมและการเรียนรู้ที่ตรงกับรูปแบบการประเมิน ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะที่จำเป็นในการสอบ PISA และพัฒนาทักษะเชิงวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10.3 การใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ (Data-Driven Instruction) และเสริมพลังอำนาจครูการวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนการเรียนการสอนและการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

10.4 บทบาทครูในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ครูไม่เพียงแต่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่ต้องมีบทบาทในการออกแบบกิจกรรมและการวัดผลที่เน้นพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนและยั่งยืน **ข้อควรระวัง** หลีกเลี่ยงการเน้นเนื้อหามากเกินไปโดยละเลยการออกแบบกิจกรรมที่พัฒนาทักษะนักเรียนรอบด้าน

10.5 การสร้างระบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงกับข้อมูลจริงช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC และการใช้ข้อมูลเชิงลึกเป็นปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาและขยายผลนวัตกรรมไปสู่กลุ่มสาระอื่น ๆ และเครือข่ายโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ **ข้อควรระวัง** ควรกำหนดเป้าหมายหรือใช้ข้อมูลจริงในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

10. รายการอ้างอิง (ถ้ามี)

DuFour, R., DuFour, R., Eaker, R., & Many, T. (2010). Learning by doing: A handbook for professional learning communities at work (2nd ed.). Solution Tree Press.

Short, P. M., & Greer, J. T. (1997). Leadership in empowered schools: Themes from innovative efforts. Merrill.

OECD. (2019). *PISA 2018 Results (Volume I): What Students Know and Can Do*. OECD

Publishing. <https://doi.org/10.1787/5f07c754-en>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานผลการประเมิน PISA 2018 ประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: สกศ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). ชุดพัฒนาความฉลาดรู้เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2025. กรุงเทพฯ: สพฐ.

พัชรภรณ์ ชาญณรงค์. (2564). การพัฒนารูปแบบเสริมสร้างพลังอำนาจครูเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 36(2), 77-89.

